

Ärendenummer / Referens
S2024/00726

Vår referens
Emilia Wikström Melin

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

E-post
emilia.wikstrom-melin@seko.se

Telefon
072-553 17 41

Sekos yttrande gällande SOU 2024:23 ”En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och narkotika”.

Seko har beretts möjlighet att yttra sig över förslagen i SOU 2024:23, ”En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och narkotika”. Vi vill inleda med att Seko ser positivt på regeringens ambitioner att reglera lustgas och se över vissa frågor inom alkohol- och tobaksområdet.

För Seko är förslaget som presenteras i utredningens kapitel 5.3, om att införa serveringstillstånd på svenska fartyg i internationell sjöfart, relevant för våra medlemsgrupper inom sjöfarten. Utifrån detta kommer Seko att lämna sitt yttrande.

Seko avstår från att yttra sig gällande övriga förslag i utredningen.

Seko ställningstagande gällande förslagen i kapitel 5.3, serveringstillstånd på svenska fartyg i internationell sjöfart.

I kapitel 5.3 föreslår utredningen att serveringstillstånd, till skillnad från idag, ska omfatta alkoholserveringen ombord på svenska fartyg i internationell trafik. Seko ställer sig frågande till hur ett serveringstillstånd ska kunna kontrolleras till sjöss och ifrågasätter även om det finns ett behov av att införa serveringstillstånd på svenska fartyg på internationellt vatten.

Kontrollen av serveringstillstånd till sjöss kommer att bli en betydligt mer tids- och personalkrävande uppgift än på land. På land är det kommunerna som utför tillsynskontroller, något som varken Seko eller utredningen ser som realistiskt genomförbart till sjöss. Istället föreslår utredningen att ansvaret för tillsyn på sjön ska läggas på polisen. Seko menar att polisen i Sverige har betydligt mer brådskande uppgifter än att inspektera serveringstillstånd på fartyg, vilket är en ganska tidskrävande uppgift.

Seko konstaterar att undantaget för sjöfarten kopplat till serveringstillstånd har en lång historia. Sjöfarten är ett av de mest reglerade trafiklagen, med en mängd kontrollinstanser som övervakar verksamheten. Att ålägga sjöfarten att inneha serveringstillstånd, när det idag generellt fungerar bra, skapar inget annat än en administrativ börda både för de som ska hantera tillstånden och för rederierna som ska inneha dem.

Seko vill understryka att Sverige behöver regleringar som skapar förändring och bidrar till folkhälsan, men att ålägga fartyg att inneha serveringstillstånd bedömer Seko inte kommer att göra någon skillnad, utan blir enbart en administrativ börda.

Seko, Service- och kommunikationsfacket

Box 1105, 111 81 Stockholm
Besök: Hagagatan 2
Hemsida: www.seko.se

Telefon: 08-791 41 00
Telefax: 08-21 89 53
E-post: seko@seko.se

Organisationsnummer: 802004-5509
Plusgironummer: 58-8

Vidare vill Seko påpeka att besättningarna på fartygen är hårt reglerade gällande alkohol, både under arbetstid och fritid ombord. Detta skiljer sig från personal som arbetar på till exempel barer och restauranger på land. Fartygsanställda får inte ha alkohol i kroppen under tiden de är ombord och kan således bli kontrollerade för detta nästan obegränsat. Mot bakgrund av detta är risken minimal att en alkoholpåverkad person serverar en minderårig eller en person som redan är kraftigt påverkad. Risken för detta är betydligt större på land.

Seko vill också lyfta fram följande påstående från kapitel 5.3.2 Uppgifter från Polismyndigheten: *"Som skäl för hemställen har myndigheten uppgett att den höga alkoholkonsumtionen ombord på fartyg på Östersjön, i kombination med att många resenärer är unga, är betydande orsaker till att många vålds- och sexualbrott sker där"*. Seko vill påpeka att merparten av alla kryssningsfartyg som avgår från Sverige har en åldersgräns på 20 år för att få åka med (utan målsmans sällskap). Jämförelsevis finns det många ställen på land där man kan dricka redan vid 18 års ålder. Vidare undrar vi vilken statistik som utredaren eller Polismyndigheten lutar sig mot när de skriver att *"många vålds- och sexualbrott sker där"*. Seko menar att det inte finns vetenskapliga belägg för att det sker fler vålds- och sexualbrott ombord på fartyg än på andra platser där människor samlas i grupp och alkohol serveras.

Utifrån detta avstyrker Seko utredningens förslag om att införa serveringstillstånd på svenska fartyg i internationell sjöfart. Vi menar att utredningen inte har presenterat tillräckliga argument för att de föreslagna ändringarna skulle kunna leda till en sådan positiv förbättring jämfört med idag att det skulle motivera den ökade administrationen och de tidskrävande insatser som förslaget medför.

Vänliga hälsningar

Seko, Service- och kommunikationsfacket

Gabriella Lavecchia
Förbundsordförande

Emilia Wikström Melin
Utredare